

Positie van het bedrijfsleven inzake verkeersoplossing Westerscheldetunnel tijdens de afsluiting van de Oostbuis in 2027

VNO-NCW Zeeland/Portiz, 14 januari 2026

Inleiding

De aangekondigde afsluiting van de Oostbuis van de Westerscheldetunnel gedurende ongeveer vier maanden in 2027 zal grote gevolgen hebben voor de bereikbaarheid, logistiek en arbeidsmobiliteit in Zuidwest-Nederland en Vlaanderen. Het regionale bedrijfsleven — vertegenwoordigd door werkgeversverenigingen en logistieke partners — onderschrijft het belang van noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, maar acht het essentieel dat economische schade en maatschappelijke verstoringen tot een minimum worden beperkt.

Voor het bedrijfsleven is een verkeersoplossing waarbij verkeer door middel van blokrijden in beide richtingen mogelijk blijft. Dat is noodzakelijk om ernstige verstoringen van logistieke processen, bedrijfsvoering en de regionale economie te voorkomen. Wij zijn van mening dat dit scenario de enige acceptabele oplossing is en zorgvuldig moet worden onderzocht, inclusief de daarbij behorende en vanzelfsprekende veiligheidsmaatregelen.

Belang van blokrijden in twee richtingen in de Westbuis

1. Beperking impact op logistieke ketens

De Westerscheldetunnel vormt de enige vaste oeververbinding tussen Zeeuws-Vlaanderen en de rest van Nederland. Voor bedrijven in onder meer de industrie, logistiek, bouw, landbouw en havengerelateerde sectoren (waaronder bedrijven die behoren tot de vitale infrastructuur) is een betrouwbare verbinding essentieel. Als de Westbuis maar in één richting kan worden gebruikt dreigen:

- Forse omrijafstanden via België (minimaal 60–80 km extra per rit);
- Beperkingen voor (zwaar) transport door afwijkende wet- en regelgeving in België;
- Verbod op hoefijzervervoer met afval door België;
- Aanmerkelijk langere transporttijden en hogere kosten;
- Verstoring van leveringszekerheid en productieschema's;
- Aantasting van de (internationale) concurrentiepositie van het North Sea Port-gebied.

Het instellen van gereguleerd blokrijden in twee richtingen in de Westbuis is daarom de meest proportionele maatregel om economische continuïteit te waarborgen.

Positie van het bedrijfsleven inzake verkeersoplossing Westerscheldetunnel tijdens de afsluiting van de Oostbuis in 2027

VNO-NCW Zeeland/Portiz, 14 januari 2026

2. Arbeidsmobiliteit en bereikbaarheid

Dagelijks maken duizenden werknemers, studenten en inwoners gebruik van de Westerscheldetunnel voor woon-werkverkeer en woon-studieverkeer. Een afsluiting zonder tweerichtingsverkeer leidt tot:

- Aanzienlijk langere reistijden en overbelasting andere routes en vervoersmodaliteiten;
- Een verslechtering van de verkeersveiligheid, met name voor forensen in ploegendiensten en nachtdiensten;
- Negatieve effecten op de regionale arbeidsmarkt, met risico op personeelstekorten;
- Langdurige negatieve gevolgen op onderwijsprogramma's en ontwikkeling studenten;
- Verminderde aantrekkelijkheid van Zeeuws-Vlaanderen als woon- en vestigingslocatie.

Een tijdelijke inrichting van gereguleerd verkeer in twee richtingen is daarom een noodzakelijke voorwaarde voor behoud van werkgelegenheid en regionale vitaliteit.

Veiligheid en uitvoerbaarheid blokrijden in twee richtingen

Het bedrijfsleven erkent dat veiligheid absolute prioriteit heeft. Verkeer in twee richtingen in een tunnel brengt risico's met zich mee, maar deze zijn technisch en operationeel beheersbaar mits wordt voldaan aan strikte randvoorwaarden waaronder:

- Een snelheidsbeperking (bijvoorbeeld max. 50 km/u);
- Aanzienlijke beperking van het aantal verkeersbewegingen;
- Inzet van dynamisch verkeersmanagement en cameratoezicht;
- Aanvullende noodprocedures en communicatie met hulpdiensten.

Verantwoordelijkheid en inzet van het bedrijfsleven

Het bedrijfsleven is zich ervan bewust dat het realiseren van veilig verkeer in twee richtingen alleen mogelijk is als alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid nemen. Bedrijven zijn daarom bereid actief bij te dragen aan het beperken van de verkeersdruk

Positie van het bedrijfsleven inzake verkeersoplossing Westerscheldetunnel tijdens de afsluiting van de Oostbuis in 2027

VNO-NCW Zeeland/Portiz, 14 januari 2026

tijdens de werkzaamheden en het verhogen van de veiligheid tijdens de werkzaamheden, onder meer door:

- Medewerking aan verkeerssturing, zoals blokrijden, tijdsvensters en het gebruik van vignetten en reserveringsystemen;
- Spreiding van verkeersbewegingen en optimaal gebruik van daluren;
- Het stimuleren van thuiswerken, carpoolen en gebruik van openbaar vervoer;
- Tijdige afstemming met werknemers, ketenpartners en logistieke partners;
- Overleg met overheden en tunnelbeheerder over aanvullende afspraken over spreiding van verkeer en prioritering van essentiële goederenstromen.

Aanvullende maatregelen

Daarnaast kunnen de volgende maatregelen bijdragen aan de verdere reductie van het aantal verkeersbewegingen:

- Tijdelijke invoering van (gedifferentieerde) tolheffing;
- Tijdige en duidelijke communicatie over omleidingsroutes op vertreklocaties van vrachtverkeer, zoals Rotterdam, Zeebrugge, Antwerpen en vroegtijdige aangepaste routing richting Zeeland (onder andere op A4, A58, A16, Expresweg).

Essentieel is dat de uiteindelijke maatregelen ruim voorafgaand aan de afsluiting worden gecommuniceerd, zodat bedrijven en organisaties zich tijdig kunnen voorbereiden en passende maatregelen kunnen treffen.

Met de inzet van het bedrijfsleven, in combinatie met de inspanningen van de tunnelorganisatie, gemeenten en de Provincie, achten wij een veilig ingericht tweerichtingsscenario haalbaar. Wij vinden het daarom noodzakelijk dat deze optie serieus wordt onderzocht. Het vooraf uitsluiten van deze mogelijkheid staat haaks op de gedeelde verantwoordelijkheid van overheid, bedrijfsleven en andere maatschappelijke sectoren, waaronder onderwijs en zorg.

Wij zijn bereid om gezamenlijk te werken aan een oplossing die veiligheid, bereikbaarheid en economische continuïteit borgt.

Vincent Courtois

Voorzitter Portiz

Eric de Ruijscher

voorzitter

VNO-NCW Zeeland

Ronald Wielemaker

Bestuurslid

VNO-NCW Zeeland